

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

II. Quidnam præceptum, ac prohibitum in Festo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

Consuetudo laicorum, & clericorum potest ne introducere dies festos? Potest, obligationem attamen non inducit, nisi fiat cum existimatione obligationis. Possunt ne singuli de communitate se obligare? Possunt se personaliter, non tamen ad posterum obligationem transmittere. Potest ne festus dies ad meridiem usque tantum institui? Ita quidem, & de facto alicubi observatur. Porro (vti integræ quæstioni satisfaciam) Festorum institutionis causæ multæ ad Dei, Sanctorumque honorem, gratiarum actionis, &c. pertinentes.

CAPVT II.

Quidnam præceptum, quidnam in die festo prohibitum?

3. **O**bscuro expendas, quidnam sit præceptum agere in die festo? Missam audire, quod quidem præceptum aliquo modo diuinum est absolute Ecclesiasticum. Obligat ad mortale, si voluntariè omittatur, eiusque obligatio durat toto tempore ante meridiem. Impleri potest statim post mediam noctem. Infra de Missæ exauditione.

4. *Quidnam autem prohibitum in die festo? In die festo solum vacatio à seruilibus operibus præcipitur. Quid seruile? Illud, ad quod serui deputati sunt. Nec opus seruile fit, quia ob lucrum factum est de se ante seruitutem non erat. In commodum alterius fieri, vel non, ad seruile opus extrinsecum est.*

5. *Si seruile opus necessarium sit ad hominis sustentationem, prohibitum ne est? Minimè, sicut neque ad curandum proximum; quia necessitas caret lege.*

6. *Quid si ad Dei cultum seruiatur? Si diuino cultui opera extrinseca propinqua sint, v.gr. ornare altaria, vestes sacras extrahere, & similia, licent. Romotiora, vt mundare scopis, tepetibus vestire parietes, & huiusmodi, nisi aliqua intercedat excusatio, saltem venialia sunt.*

7. *Num misericordia opera exercenda? De se seruilia non licent, vt consuere vestem pauperi, deferre ligna eidem, &c.*

8. *Quid de liberalibus? Studere, etiam artibus mechanicis, vt mentis instructioni opera detur, liberale est. Item scribere, nec fit seruile ob lucrum: transcribere autem etiam probabile fit seruile esse, contrarium probabilius affirmo. Pingere seruile ex suo genere. Itineratio minimè, nisi fiat cum*

oneratis iumentis, vel deferantur humeris onera. Nec choreas agere. Venatio si fiat ex officio, seruire est, vt pictura, ob voluptatem & recreationem minimè. Militia opus est ex se seruire, sed ex causa toleratur. Igitur quæ seruilia sunt prohibentur, quæ non seruilia permittuntur.

9. *Sunt ne aliqua opera, quæ & si seruilia non sint, tamen prohibeantur?* Sunt equidem. *Primo*, Mercatus, quo nomine comprehenduntur nundinæ, quæ fieri assolent semel in hebdomada: & ipse actus mercandi, contractus videlicet emptio- nis, & venditionis, exceptis rebus necessariis. *Secundo*, Placitum, sententia videlicet ciuilib; & strepitus iudicialis; nisi necessitas vel pietas excuset. *Tertio*, Iudicium ad mortem, vel ad pœnam corporis grauem, nisi grauis intercedat causa; vsus tamen spiritualis potestatis licitus est. *Quarto*, Iuramentum iudiciale, nisi pro pace & necessitate præstetur. In particulari autem prohibiti sunt forenses actus, vt citatio, causa processus, examen, & sententia cum strepitu iudiciali; absolutio verò prohibita non est, nec actus extraiudiciales, nec appellatio; quàm tamen in die festo prosequi non licet, sicuti nec præstare iuramentum, per quod contractus obfirmetur.

CAPVT III.

De personis, quæ obligantur ad festos dies obseruandos, & de causis excusantibus ab obseruatione, deque transgressionis grauitate.

10. **Q**uam ad Festorum custodiam obligantur? Omnes fideles ad festos dies, qui generaliter tota in Ecclesia coluntur: ad speciales autem alicuius loci, tantum fideles illius illigantur. *Mutantes domicilium?* Non obligati sunt ad festa patriæ. *Quid de vagis, & peregrinis?* Si idem festum in loco transitus sit & in patria, obligatur ad illud peregrinus: aliter non. Vagi autem obligantur ad festa loci, in quo morantur, sicuti etiam qui domicilium quærent. Absens quidem legibus loci in quo moratur, se conformare debet.

§. 1.
Personæ
addictæ
Festi obseruationis

11. *Num à loco festi, ad locum ubi non est, recedere consultò liceat?* Ita planè, & seruilibus inibi operibus vacare, ad Missam tamen audiendam tenetur, si commodè possit.

¶ 12. Perma